

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag, 30 December.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is / 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander, te Hertogenbosch.

KERKELIJKE STAAT.

R O M E.

Men spreekt veel van eene aanstaande benoeming van Kardinalen om het H. Kollegie, waarin vele openstaande plaatsen zijn, aan te vullen. Een groot getal Prelaten wordt genoemd, die tot die waardigheid zullen verheven worden, doch het is waarschijnlijk dat deze benoemingen niet voor in de maand Februarij aanstaande zullen plaats hebben, want vóór dien tijd zal de H. Vader geen consistorie houden.

— Naar men verneemt is aan de drie navolgende prelaten geschreven, dat Z. H. besloten heeft hen in het aanstaande Consistorie met het purper te bekleeden: 1. De verdienstelijke Gouverneur dezer hoofdstad, vice-camerling en directeur-generaal der politie, Mgr. *Luini Giacchi*. 2 Mgr. *Giovangi Soglia*, Patriarch van Constantinopel, enz. 3. Mgr. *Giuseppe Ugolini*, President del *Arni*. De internuntius in Nieuw-Grenada, Mgr. *Baluffi*, Bisschop van Bagnoreo wordt in Europa terug verwacht en zal vermoedelijk tot eenen gewigtigen post verheven worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27 December.

In de courant van Metz leest men het volgende:

Zes-duizend der voornaamste burgers van Keulen hebben een krachtadig protest tegen de op hunnen eersten herder genomen maatregelen ingediend en het getal ondertekenaars groeit van dag tot dag aan. Het gouvernement houdt dag en nacht een groot getal troepen onder de wapenen, terwijl sterke patrouilles in alle rigtingen de stad doorkruisen.

— Bij eene algemeene dagorde van 18 dezer, heeft de Koning van Hanover eene nieuwe organisatie aan de kavalerie van het Hanoversche leger gegeven, volgens welke zij voortaan uit acht regimenten (1 regiment garde du corps, 1 regiment kurassiers, 2 regiment huzaren en 4 regimenten dragonders) bestaan, en verdeeld zal zijn in twee divisien en vier brigades.

— De prorektor der Göttinger hoogeschool heeft bij eene proclamatie, het gerucht dat de collegien gesloten waren, tegengesproken. Met het begin van het nieuwe jaar zouden dezelve op de daartoe bepaalde dagen wederom hervat worden.

— Volgens brieven uit Kassel van den 19 hebben de Göttinger hoogleeraren *Dahlmann* en *Gervinus* bij hunne komst te Kassel dadelijk in last gekregen die stad te verla'en. Professor *Dahlmann* had zich daarop naar Leipzig en *Gervinus* naar Mosburg begeven. Professor *Grimm*, als te Kassel geboren, had verlof verkregen om voorloopig daar te blijven.

— Göttingen, 15 December, des avonds. Er hebben heden, helaas, eenige onlusten plaats gehad. Om 2 uur kwam een groot aantal studenten op een op de anatomie gehouden collegie terug. De weg naar de stad gaat langs de allée, waar de gebroeders *Grimm* wonen. In die allée hadden er zich velen bij de wandelaars gevoegd, en deze groeiden alzo tot eene aanzienlijke menigte, welke, voor *Grimms* huis aangekomen, aldaar een gejuich aanhief. Er kwamen pedellen toeschieten, die eenige personen in hechtenis namen. De overige menigte begaf zich vervolgens naar de Gothmarstraat, alwaar eenige dragonder-officieren werden uitgejouwd. Op de markt aangekomen, ontmoette men dragonders te paard. Een derzelve drong tusschen den digten drom in en werd gehoond. Dit had ten gevolge, dat de landdragonders er met de sabel op inhieuwen. De studenten, die geheel ongewapend waren, wekten ijlings terug, de landsdragonders zettende de vlugteden achterna, riepen dat men uiteengaan moest, en hieuwen er beurtelings met het scherp en het plat op in. Sommige der studenten werden zwaar gekwetst, en uit de buzen, waarin men ze gebragt had, door de landdragonders uitgehaald en naar

het universiteitsgebouw gebragt. De rust werd niet verder gestoord. — Later kwamen ongeveer 400 studenten bijeen, om zoo het schijnt, het besluit te nemen, om voortaan geene andere collegien, dan de klinische, meer te bezoeken.

De hoogleeraren *K. O. Muller*, *Ritter*, *Schneidewin*, *von Leutsch*, *Krant* en *Thal* hebben den 13 eene verklaring ingezonden, dat zij in alle opzichten met de gebedens der zeven Professoren overeenstemmen. Zij zullen derhalve wel een gelijk tot als hunne gezette ambtgenooten te wachten hebben. Men vrees, dat de universiteit misschien met kersmis tot paschen zal gesloten worden.

De hoogleeraren *J. Grimm*, *Dahlmann* en *Gervinus* hebben hunne toehoorders uitgenoodigd, om het betaalde honorarium terug te nemen; doch de studenten zijn niet voornemens dit te doen.

Göttingen, 16 December. Een aantal studenten heeft besloten om de heeren *Dahlmann* en *J. Grimm* in het Hessische stadje Witzzenhausen het laatste vaarwel toe te brengen; en daar aan de verhuurders van rijtuigen verboden schijnt te wezen, om aan studenten rijtuig te leveren, hebben zij besloten de reis derwaarts te voet te doen.

Ieder student wordt thans bij de minste wederspanningheid in hechtenis genomen, en, als hij een buitenlander is, door landdragonders uit de stad gebragt. De magt, anders door den akademischen senaat uitgeoefend, is thans door een volstrekt militair gezag vervangen.

Göttingen, 17 December, des avonds. Aan de verhuurders van rijtuigen was gisteren avond en heden, op eene boete van 20 daalders, verboden om rijtuigen of paarden te leveren. Desniettemin zijn er ongeveer 300 studenten te Witzzenhausen verzameld geweest. De burgerij heeft hen aldaar eene groote zaal ingeruimd. Bij de aankomst der verbannen hoogleeraren hebben de studenten de paarden van de rijtuigen gespannen en denzelven over de brug de stad ingetrokken. De hoogleeraren hebben na den middag de reis naar Kassel voortgezet, werwaarts een groot gedeelte der studenten hen uitgeleide gedaan heeft.

Hanover, 16 December. Men denkt, dat de Göttingsche hoogleeraars, de gebroeders *Grimm*, hunne woonstede te Kassel zullen vestigen. *Gauss*, die, even als *Gottfried Muller* en anderen, hunne zijde gekozen heeft, zal zich waarschijnlijk naar Parijs begeven, waar de groote sterrekundige zeker het beste onthaal zal vinden.

— Te Osnaburg hebben onlusten plaats gehad, zoo het schijnt na aankomst van een bevel uit Hanover, om den burgemeester aldaar, *Dr. Stuve*, in hechtenis te nemen. Een aantal burgers vereenigde zich om denzelven uit de gevangenis te bevrijden. Door tusschenkomst der militaire magt werd de rust hersteld. *Dr. Stuve* is bekend als een der voornaamste leden van de laatste kamer der afgevaardigden. Hij was de eenigste, die het woord voerde, toen de kamer, daags na de komst des konings, ontbonden werd. Hij is een man van groot vermogen, die bij de burgerij in hooge achting staat.

— Verscheiden ambtenaren, zoo regterlijke als andere, mitsgaders onderscheidene advokaten, maken zwarigheid om de huldiging der tegenwoordige regering te ondertekenen.

Göttingen, 19 December. De meeste studenten, die de verbannen professoren uitgeleide gedaan hebben, zijn teruggekeerd. Te Kassel heeft men slechts een dertigtal van hen toegelaten, terwijl zij den last ontvingen, om voor middernacht te stad weder te verlaten.

— Men meldt uit Mindett dd. 22 December, het volgende:

Wel heeft de Aartsbisschop vrijheid uit te gaan of te rijden wanneer hij wil, doch hij maakt daarvan geen gebruik, omdat het hem alsdan opgedwongen gezelschap van eenen politje-beambte, zelfs op eenen afstend en in burgerkleeding, hem hoogst onaangenaam is en ook het publiek mishagen zoude.

Men kan den Aartsbisschop niet genaken dan op vertoon van een toegangkaartje, door den regerings-president af te geven; doch dit wordt niet zeer moeilijk gemaakt, en sedert eenigen tijd ontvangt de Bisschop bijna dagelijks bezoeken van zijne talrijke bloedverwanten en vrienden uit het Westfaalsche en de Rijn-provincien. In het kleine, door den Aartsbisschop bewoonde huis, is tot wacht een politie-beambte aangesteld.

Het gemoed des Aartsbisschops is, naar ik verneem, rustig en dikwijls zelfs opgeruimd bij vele gesprekken. Hij geeft onophoudelijk zijne vaste overtuiging te kennen, dat hij naar plicht en geweten gehandeld heeft, en dat het overige aan de Voorzienigheid behoorde te worden overgelaten, in de hoop dat alles tot heil der kerk moge uitvallen. Het is opmerkelijk, dat ondanks hetgeen de minister van *Altenstein*, in zijnen brief van 15 November aan het Keulse Domkapittel, gezegd had van zijne overtuiging betreffende des Aartsbisschops strafbaar en zoogenaamd revolutionair gedrag, evenwel geen onderzoek deszake betreffende jegens hem is ingesteld en hij geen enkel maal verhoord is geworden.

Naar ik verneem zou de Aartsbisschop zelf wenschen terecht gesteld te worden. Misschien zelfs zal een bloedverwant des Aartsbisschops optreden om den minister van eeredienst bij het Hoogst-Geregtshof op te eischen, zijne aanklagte wegens hoogverraad nader te ontwikkelen. De opgave, dat de Aartsbisschop eene drukke briefwisseling, vooral met den Roomschen Stoel, voerde, is ten eenemale onjuist. Hij heeft alle brieven, zelfs van bloedverwanten, teruggezonden, om niet genoodzaakt te zijn, de vertrouwelijke correspondentie aan de commissie van toezigt te moeten overleggen. Hij zelf schrijft in het geheel niet. Zijn kappellaan en secretaris *Michaëlis* leeft gescheiden van hem en wordt in een logement te Mindon bewaakt; hij mag niet uitgaan. Men vreest dat het gebrek aan beweging, waaraan de Aartsbisschop gewoon is, eindelijk eenen nadeligen invloed uitoefene op zijne gezondheid, die tot nog toe, alleen uitgesonderd eene verzwakking in de beenen, tamelijk goed is.

ENGELAND.

LONDEN den 26 December

Zaterdag hebben de beide Huizen hunne laatste zitting voor de kerstvacantie gehouden. Ten een ure verscheen H. M. de Koningin, met talrijk gevolg, in het Huis der Lords, waarwaarts zich ook de leden van het Lagerhuis begeven hadden, en gaf hare goedkeuring aan de wet op de civile lijst, nadat zij, volgens het gebruik, door den Spreker daartoe was uitgenoodigd, en aan eenige andere wetten. Toen zij vertrokken en de wet op het inkomen der hertogin-weduwe van *Kent* ten eerstenmale gelezen was, zijn de Lords tot den 16 Januarij gescheiden.

Genoemde wet is in het Lagerhuis ten derdenmale gelezen, na nieuwe vergeefsche pogingen van kolonel *Sipthorp* om zulks te beletten. Dat lid stelde daarop voor, de bepaling te maken, dat de helft van dit inkomen zou ophouden, bijaldien, H. K. H. zich met der woon buiten 's Lands begaf, of zonder toestemming van het Parlement hertrouwde; maar, toen de minister *Russell* had doen opmerken dat het onwettig zoude zijn zou de Hertogin aan zoodanige bepalingen te onderwerpen, nadat een jaargeld van honderd-duizend ponden sterling, zonder eenige voorwaarden, aan de Koningin-Weduwe was toegestaan, werd het voorstel zonder hoofdelijke stemming verworpen.

Op de motie van lord *J. Russell*, dat het Huis op den 16 Januarij zijne zittingen zou hervatten, wilde lord *G. Bentinck*, dat men reeds aanstaanden donderdag weder bijeen moest komen, naardien, volgens hem, de zaken van Canada geen zoo lang uitstel toelieten. Slechts zeven leden vereenigden zich hiermede, en de motie van den Minister werd met groote meerderheid aangenomen, waarop Zijn Lordschap mededeelde, dat hij op den 16 Januarij in staat zou zijn de maatregelen op te geven die het Gouvernement ten opzichte van Canada wilde voordragen, en alsdan tevens zou voorstellen dat deze aangelegenheden vóór alle anderen moesten behandeld worden.

In nadere brieven uit Canada, tot den laatsten November, wordt het verlies der koninklijke troepen, in het gevecht van den 22 veel minder dan vroeger opgegeven, en verzekerd dat kolonel *Westhewall* de rebellen vier dagen later eene volkomen nederlaag heeft toegebracht, welke laatsten echter, in hunne berigten, het tegendeel blijven volhouden. De Engelsche officieren erkennen zelve, dat de oproerlingen meer dan zesduizend gewapende manschappen kunnen monstren, en rijkelijk van geweer en ammunitie voorzien zijn. Naar men verhaalde was er een mandaat van arrest tegen *Papineau* afgegeven, maar hij had de vlugt genomen.

De Magistraat een aantal voornamen inwoners van Franschen oor-

sprong, in het district Montreal, hadden een adres aan hunne landgenooten verspreid, waarin zij hun aanraden, op de bescherming van het Britsch Gouvernement te vertrouwen, als zijnde dit het eenig middel tot herstelling van vrede en voorspoed. Verscheiden kerspelers, zeggen zij verder, die men opgeruid had, waren reeds van hunne dwaling teruggekeerd. Mogt hun raad in den wind worden geslagen, dan waarschuwen zij, dat noch de gewapende magt noch de burgerlijke autoriteiten straffeloos gehoord zouden worden, en dat de straf der wetten snel en vreeslijk wezen zou.

De heer *Viger*, wiens naam als de eerste op dit adres voorkomt, heeft zich vroeger steeds als een voorstander van de toen nog meer gematigde eischen der Canadezen onderscheiden.

— Den 20 November is de stad Cassida, die tot haven van Trinidad strekte, op twee huizen na geheel door een orkaan verwoest geworden, en zijn al de aldaar liggende schepen vernield, terwijl het water, dat van de bergen afstroomde, bovendien eene groete menigte vee heeft doen omkomen. Tusschen twintig en dertig menschen hebben bij deze vreeslijke ramp het leven verloren.

— Wat het in de Britsche volkplanting (Kanada) thans voorgevallene betreft, zal men zich herinneren, dat reeds sedert verscheidene jaren een geest van ontevredenheid aldaar heerschte, en dat de wetgevende vergaderingen aldaar bij herhaling ontbonden zijn moeten worden, vermits zij geene onderstanden wilden toestemmen, en allerlei grieven tegen het moederland te voorschijn bragten. Opper-Kanada echter, alwaar de bevolking geheel uit Engelschen en Ieren bestaat, is, sedert het beheer dier kolonie aan sir *Francis Head* is opgedragen, veel rustiger geworden, hoewel het zal te bezien staan, indien de pogingen der oproerigen in Neder-Kanada mogten slagen, of zij zich niet aan deze zal aansluiten. Laatstgenoemde gedeelte van Kanada heeft langen tijd aan Frankrijk behoort, en is meest door Franschen bevolkt. Eerst in 1763 hebben de Engelschen haar in bezit genomen, en sedert heeft er tusschen de Fransche-Katholieke en de Britsche-Protestantsche bevolking aldaar steeds eene groote mate van spanning geheerscht. Deszelfs uitgestrektheid bedraagt 205,863 vierkante mijlen, zijnde nagenoeg gelijk aan die van Frankrijk; deszelfs grond is vruchtbaar, vooral is keurig, landgewas; de jaarliksche opbrengst van de met graan bebouwde landen wordt op 17 millioen guldens Ned. geschat. De uitvoer van goederen uit Engeland naar de beide Kanada's zal ongeveer 24 mill. guldens Ned. beloopt. De bevolking van Neder-Kanada zal thans 600,000 zielen bedragen, van welke meer dan de helft afstammelingen van Franschen, of Iersche Katholieke landverhuizers is. De Indiaansche volkstammen, die nog in de Kanada's overig zijn, kiezen van oudsher de zijde der Franschen. Telkenmate als over de toenemende klagten der Fransche bevolking van Neder-Kanada in het Britsche parlement gehandeld is, heeft de radicale partij aldaar ijverig de verdediging dier Franschen op zich genomen. De gouverneur lord *Gosford* heeft in den loop van dit jaar vergeefsche pogingen gedaan, om de volksvergaderingen der Franschen, waarin openlijk over eene afscheuring van het Moederland en eene vereeniging met de Vereenigde Staten gehandeld werd, te beletten. Zelfs ambtenaren namen daaraan deel, en lieten zich door afzetting niet afschrikken. Terwijl het denklijk te laat was, zijn eenige aanzienlijken te Montreal, als beschuldigd van hoog verraad, gevar; het hoofd der oproerigen, *Papineau*, heeft zich in tijds verwijderd. Vooral ook door de omstandigheid, dat het jaargetijde het verschaffen van hulp bijkans onmogelijk maakt, ziet men in Engeland met bezorgdheid den afloop te gemoet van den thans verklaarden burgerkrijg in eene volkplanting, die van gewigt is voor deszelfs handel, maar die inzonderheid van aanbelang is, uit een staatkundig oogpunt, als Engelsche voorpost tegen de Vereenigde Staten.

FRANKRIJK.

PARIS, den 27 December.

Op verzoek van Mgr. den Bisschop van Besançon heeft de minister van binnenlandsche zaken besloten, dat honderd zeven portretten, uitmakende het vervolg der Aartsbisschoppen van Besançon en toebehoorende aan de erfgenamen van wijle den laatsten Aartsbisschop dier stad op de credieten van zijn departement zouden aangekocht en aan de aartsbisschoppelijke kerk ter verfraaijing der synodale zaal gegeven worden. Met het verkrijgen dezer stukken heeft het ministerie ten doel gehad de verspreiding dezer verzameling tegen te gaan en die voor de provincie te bewaren, voor welke dezelve eene wezenlijke aanwinst en geschiedkundig gedenkstuk zal blijven.

— Een groot getal jonge lieden leerlingen aan de regtsgeleerde en geneeskundige school te Parijs, hebben een verzoekschrift aan de kamer ingediend, waarin zij verzoeken dat de kerk van de H.

Genoeren aan den godsdienst worde teruggegeven en de oorspronkelijke bestemming van dit gebouw openleggen. Eerst in 1791 na den dood van *Mirabeau* kwam men op het denkbeeld om daarvan een Pantheon voor grooten mannen te maken. Overigens zeggen zij, is de ware tempel voor grooten mannen het openbaar aandenken. Rigt voor hun standbeelden op, maar behoudt de tempels voor God alleen. De onderteekenaars doen dit verzoek in naam van het koninkrijk gedeelte, hetwelk het verbond van den godsdienst met de vrijheid verstaat; dit verzoekschrift is met 458 handteekeningen voorzien en den heere *Hennequin* ter hand gesteld, die hetzelfde aan de secretarj der kamer heeft bezorgd. Wij wenschen vurig, zegt *l'Ami de la Religion*, dat dit verzoekschrift de aandacht der kamer zal bezig houden. Dit gedrag dier jonge lieden is altijd zeer lofwaardig en het is voor zeker zeer opmerkzaam dat men in jonge lieden, meerder godsdienst, wijsheid en goede staatkunde aantreft, dan in hoog geplaatste en beradene mannen, die over het lot en de bestemmingen der staten moeten beslissen.

— In een der morgenbladen lezen wij het volgende nopens de onderhandelingen betreffende het Luxemburgsche geschil.

Het eerste antwoord, hetwelk uit den Haag ontvangen werd, wel niet van den Koning, maar van den Minister van buitenlandsche zaken uitgegaan, was van eenen bevredigenden aard; toen had nog alleen Frankrijk gesproken. Sedert heeft ook het Londensche kabinet zijn mishagen moeten te kennen geven, wegens eene bemoeijng die, althans voor het oomblik, den Europeesche vrede kon storen. Eindelijk heeft men hier ook moeten gelooven aan de verzekering, door de HH. *d'Appony* en *d'Arnim* gegeven, dat Oostenrijk en Pruisen verre af waren, de voornemens van den Koning van Holland aan te moedigen. Alleen Rusland zoude zijne toestemming tot eene onzijdigen maatregel willen geven, zoo als men althans zulks opmaken mag uit het stilzwijgen, hetwelk de heer *de Pahlen* over deze gebeurtenis heeft bewaard. Maar het gevoelen alleen van het kabinet van St. Petersburg is tegenwoordig niet voldoende om het *status quo* te storen, hetwelk alle overige mogendheden belang hebben te handhaven.

— De *Univers Religieux* de aanspraak van den Paus in het consistorie mededeelende, laat daarop dit volgen:

De Ridder *Bunsen*, Pruisische Gezant aan het hof van Rome, die tegenwoordig was in de raadsvergadering, waarin tot de gevangenneming des Aartsbisschops werd besloten, is thans in de koninklijke commissie van onderzoek ons op de stellige wijze dat hij door de Pruisische gezanten is worden ontvangen.

— De *Moniteur* behelst eene koninklijke ordonnantie voor eene nieuwe organisatie van het lager onderwijs, betrekkelijk de scholen voor kleine kinderen. Deze ordonnantie wordt voorafgegaan door een lang rapport van den minister voor het openbaar onderwijs, *de Salvandy*. Het toezigt over die scholen is aan de voornaamste dames toevertrouwd. Aan het hoofd echter der speciale commissie met dat toezigt belast, is thans gesteld de heer *Rendu*, lid van den raad voor het openbaar onderwijs.

— Het ministerieel avondblad kondigt eene verbetering in de spaarkassen aan. Voortaan zullen ook de kleinste sommen worden aangenomen, maar niet dan tot zeker bedrag, teruggegeven worden.

— De tijdingen omtrent den opstand in Canada maken hier veel indruk, en het ontbreekt niet aan lieden welke van gevoelen zijn, dat de zaak dezer insurgenten meer dan gewone belangstelling bij de zekere partij in Frankrijk vinden zal, die dan nu ook reeds in de publieke bladen begint te herinneren wat de Franschen in der tijd voor de Amerikaansche independenten gedaan hebben, en te voorstellen, dat zij zeker niets minder zullen doen tot ondersteuning der inwoners van Canada, uit aanmerking dat Canada gedurende zoo langen tijd eene Fransche colonie geweest is.

— Te Bayonne liep het gerucht, dat Don *Carlos* plan had zijne expeditie van acht bataillons naar Arragon te zenden, onder de orders van *Garcia*.

Een bataillon der troepen van *Cabrera* en twee bataillons van het korps van *Forcadell* zijn den Ebro overgetrokken en in Katalonië doorgedrongen, ten einde zich bij *Tristany* te gaan voegen, die aan *Cabrera* deze versterking gevraagd had.

Cabrera blokkeert sedert veertien dagen Morella, dat een garnizoen van 500 man heeft, en voortzoo wel van krijgs- en mondbehoefden voorzien is, dat het alleen door verraad in 'svijands handenvallen kan. *Cabrera* heeft order gegeven om alle ezeldrijvers, die zijne linie van blokkade op den afstand van een half uur naderen, dood te schieten en hunne muilezels verbeurd te verklaren. Hierdoor kan niets in of uit Morella komen.

Men zegt, dat *Forcadell* naar Montalban opgerukt is en het fort aldaar heeft aangetast.

Naar men uit Pampeluna schrijft, zal *Espartero* den geheelen winter verdedigenderwijze handelen. Langs den Ebro zullen troepen geposteerd worden, om elke Carlistische expeditie, die in Castilië mocht willen komen, in het oog te houden; en de dorpen waarin bezetting ligt, zullen zoo veel versterking van manschap krijgen, dat zij in staat zullen wezen zich alleen tegen een aanval der Carlisten te verweren.

— De Gouverneur van Irun heeft in den nacht van den 15 Urdach en Zugarramurdi verrast, en de Carlistische bevelhebber en overheden opgeligt, brandschatting geheven en eenige huizen geplunderd; doch zijne troepen werden, toen zij met hunne gevangenen en buit meenden terug te keeren, door twee honderd Carlisten aangegrepen en zoo duchtig geslagen, dat zij met achterlating van alles de vlugt naar Franschen grond hebben genomen, waar zij door de Franschen wel ontvangen, maar als naar gewoonte ontwapend zijn.

— Bij het bestuur is de tijding ontvangen, dat de Generaal *Berton*, gewezen Gouverneur van Tortosa, in dienst van don *Carlos* is overgegaan.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28 December

Aangaande het Luxemburgsche geschil verneemt men niets naders. Men houdt zich niet verder daar mede bezig, vermits de zaak als geschikt wordt aangemerkt. Zie hier wat *l'Echo du Luxembourg* zegt:

Men heeft reeds herhaaldelijk gesproken van bewegingen onder het Pruisische leger, van vermeerdering der bezetting van Luxemburg, enz., zonder dat daarvan een woord waar is. Wij kunnen de verzekering geven, dat, verre van tot heden te denken aan het versterken der krijgsmagt binnen de vesting, aan een groot aantal soldaten, die hunnen dienstdag hadden volbragt, verlof is verleend.

Tot dusverre hebben de Hollandsche autoriteiten geene maatregelen tot den houthak in het Grunenwald te werk gesteld; noch landmeter, noch groothertoglijke ambtenaar, heeft den voet in dat bosch gezet.

Onze boschwachters doen menigvuldige patrouilles in het Grunenwald; zij zijn tevens sterk genoeg om van wege de gewapende magt dagelijks aan het gouvernement bericht in van hetgeen voorgevalt.

Belgische officieren hebben de paden en wegen in de kantons Ospern en Wiltz onderzocht, om te zien, of kavallerie en artillerie daar zouden kunnen doortrekken.

Het gouvernement heeft aan het militair gezag van Luxemburg deszeifs voornemen doen kennen om den houthak in het Grunenwald door geweld te beletten.

— De *Moniteur* van den 26 dezer meldt dat de Pruisische zaakgelastigde alhier, de Graaf *von Galen*, deze stad verlaat en reeds zijn afscheidsgehoor gehad heeft. Onze bladen brengen het vertrek van dien zaakgelastigde met de Luxemburgsche zaken eenigzints in verband; doch vermeenen dat hij slechts voor korten tijd afwezig zal zijn. De Gezant *van de Weijer* bevindt zich sedert den 23 dezer alhier, en de zaak van het Grunenwalder bosch zou dan ook langs diplomatieken weg zijn vereffend. Frankrijk en Engeland hebben zich in het geschil gemengd. Ten einde nu alle verdere botsing te voorkomen moet de kwestie wegens den eigendom van het bosch in regten betwisbaar (*litigieux*) verklaard worden zijn.

NEDERLANDEN.

'sHERFGENBOSCH, den 28 December.

Gisteren heeft alhier eene algemeene collecte plaats gehad ten behoeve der huisgezinnen der gemeente Bokhoven die door het omver slaan der markschuif ongelukkig geworden zijn; deze collecte heeft naar men verneemt ongeveer f 234 opgebracht.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 22 December, is nog door de Commissie voor de verzoekschriften, bij monde van den Heer *Luxac*, het navolgend verslag uitgebracht, met hetwelk de Kamer zich vereenigd heeft.

„*Albertus de Jager*, officier van gezondheid te Bostel, heeft zich tot U Ed. Mogenden gewend, met verzoek, om uit deze zijne militaire betrekking door tusschenkomst van U Ed. Mogenden ontslagen te worden.

„Het onderwerp niet behoorende tot de bemoeijenissen dezer Kamer, adviseert de Commissie om op het verzoekschrift over te gaan tot de orde van den dag.”

MENGELINGEN

OUDHEDEN.

De heer *Grille* Bibliothecaris te Angers, in Frankrijk heeft eene geschiedkundige schat, welligt zonder weerga voor het geheel en het behoud, verkregen, welke door eenen landman in eene houten kist, die bij het opgraven in stof viel, gevonden. Deze schat bestaat in 40 stuks geheiligde vaten en andere voorwerpen, die van binnen met godsdienstige en symbolische gravuren voorzien zijn, afzede heidensche goden, volkomen behouden en die, naar men denkt, vroeger aan eenen kleinen romeinschen tempel behoord hebben. Al deze voorwerpen schijnen den schoonsten tijd der kunst bij de Romeinen aan te kondigen en zijn nog zoo zuiver en wel onderhouden, dat men zou zeggen, dat dezelve eerst van den zilvermid en graveerder afgeleverd waren.

Iets dat den heer *Grille* eer aandoet en men niet genoegzaam kan prijzen, is, dat hij, in weerwil van zoo vele voordeelige aanbiedingen die hem gedaan zijn om die af te staan, dezelve edelmoediglijk aan de stad ten geschenke gegeven heeft; thans houdt hij zich bezig met eene beschrijving der voorwerpen, welke deze belangrijke ontdekking dier oudheden heeft opgeleverd.

Vele Engelschen van aanzien, die in Egypte wonen, hebben onder het toezigt van den heer *Wain* een Egyptisch genootschap opgericht, waarvan het doel is om de nasporingen der geleerden, die het dal van den Nyl zonden navorschen, gemakkelijk te maken. De eerste werkzaamheden van dit genootschap hebben tot voorwerp gehad het oprigten eener bibliotheek, welke de beste werken zal bevatten, die over het Oosten geschreven zijn.

Deze boekerij zal te Caïre geplaatst worden. De leden van dit genootschap vermelden bovendien al de stukken die tot Egypte en aanliggende landen betrekking hebben. Egypte is eene ongemete stapelplaats van oudheden en het was voor de geschiedenis en oudheidkunde, onvermijdelijk dat deze onderzoekingen werden voortgezet niet alleen, maar alles werd aangewend om de wetenschappelijke navorschingen in het land, waar de Pharaos regeerden, gemakkelijker te maken; welk een en ander in het christelijk Europa niet dan allezins aangenaam en welgevallig kan zijn.

De heer *Minaut* heeft de voornaamste stukken van hoog belang van de geschiedenis van Egypte, die door den heer *Grille* van Frankrijk heeft overzonden, bekend gemaakt. Deze bestaan in de navolgende voorwerpen. 1o. Vier groote lijk-vazen in albast, die het graf van *Psammitik II*, Koning van Egypte, (ongeveer het jaar 657 vóór de geboorte van J. C.), versierden. 2o. Een standbeeld meer dan levensgrootte van den geschiedschrijver *Herodotus*, gevonden in de overblijfselen van *Panicum*, te Alexandrie. 3o. Een standbeeld van *Antinoüs*, een jong Bythinisch mensch. (Men leze hieromtrent *Fellers* levensbeschrijvingen), voorkomende uit de püahopen van Zifect. 4o. Eene verminkte kolom van roosachtig granietsteen met opschrift, hetwelk voor de geschiedenis van Egypte van veel nut kan zijn. 5o. Eene bronzen vaas vertegenwoordigende de eigenschappen van den eeredienst van *Bacchus*. De volmaking en de goede uitvoering duiden de hand eens grooten meesters aan en men beschouwd dezelve als het oorspronkelijke werk van *Lysippus*, geprivilegeerd gietster van *Alexander de Groot*. 6o. De genealogische en Chronologische tafel van *Abydos*, ontdekt in 1818 doorden heer *Burckes*, zoo wel uitgelegd, en uiteengezet door *Champollion* de jeunere, als het belangrijkste en kostbaarste gedenkstuk van het oude Egypte beschouwd wordt, moet dagteekenen van het tijdstip van *Ramses de Groot* (*Sesostris*), die de laatste Vorst was en wiens voornaam en opschrift daarop heeft gevonden wordt.

Onlangs, bij het graven onder de puinhoopen van een oud klooster, in de omstreken van Donagh, op het eiland IJsland, werd een koperen standbeeldje, vrij ruw bewerkt, voestellende een geheel gewapend man, een' bol in de rechterhand houdende, gevonden. Dáár die wapenrusting veel overeenkomst had met die der oude Scandinaviërs, is eene tekening van het gevonden beeld aan de koninklijke Maatschappij van Noordsche oudheden te Kopenhagen gezonden. Daar, heeft men gemeend, dat het beeld eene afbeelding was van den god *Odin*, den *Jupiter* der noordsche volken, van wien tot heden nog geene afbeelding was gevonden.

BEKENDMAKINGEN.

** Het Kollegie van Regenten over de Godshuizen en den algemeenen Armen te 's Hertogenbosch, is voornemens in het openbaar Aantebesteden het AFBREKEN en weder OPBOUWEN van een gedeelte van het KRANKEZINNIGEN - HUIS binnen gemelde Stad.

De aanbesteding zal plaats hebben op Donderdag, den 18 Januarij 1838 in de gewone Vergaderkamer van voornamelijk Kollegie in het Groot Zieken Gasthuis des middags ten twaalf uren.

De voorwaarde der aanbesteding zal acht dagen te voren te lezing liggen op het Kantoor van den Ontvanger van het algemeen armbestuur in het Oud Mannen- en Vrouwenhuis, het Neerlands Koffijhuis, bij JANSEN en het Eindhovens Koffijhuis bij LANDHEER in de Hinthamerstraat, zullende de heer stads Architect alle verzocht wordende inlichtingen geven.

** De ondergeteekende maakt bij dezen bekend, dat met onderling goedvinden, de Compagnieschap van A. DE BRESSER en A. HURKENS, Metzelaars, binnen deze Stad, met primo Januarij 1838 zal ophouden, en hij alzoo na dien tijd, die affaire voor zijne rekening zal blijven continueren; beveelt zich in de gunst van zijne Begunstigers, belovende eene prompte en civiele bediening.

A. DE BRESSER.
Metzelaar.

** De Boekhandelaar J. W. TEN HAGEN, te 's Gravenhage, zal in den oop der maand Januarij 1838, en vervolgens geregeld Maandelijks uitgeven:

GODSDIENSTIG, GESCHIED- en LETTERKUNDIG TIJDSCHRIFT voor ROOMSCH CATHOLIEKEN, bijeenverzameld door eenige v. k. Geestelijken.

Deze uitgave geschiedt met Goedkeuring der KERKELIJKE OVERHEID, terwijl de Eerste Aflevering, algemeen als Proef zal verzonden worden.

173STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ

1ste Trekking. No. 5133 een premie van f 1000.
2de ————— No. 7185 een prijs van f 7500; No. 4229 een prijs van f 1500; No. 10003 een prijs van f 1000.
3de ————— No. 15592 een prijs van f 1000; No. 17996 een prijs van f 1000; N. 18934 een prijs van f 1500, N. 68 een prijs van f 1000.
4de ————— No. 5744 een prijs van f 1000; 13966.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Parijs waren de fondsen den 26 December genoteerd. 107,75; 3 pCt. 78,75; 3 pCt. 78,70; Nap. rent. 97,50; Sp. Ard. 23¹/₈; Portugal 19¹/₈; Rom. L. 100¹/₈.

Te Antwerpen waren de fondsen den 27 December genoteerd. Belg 101, O. Met. 105; Sp. Ardoin 19¹/₈; Nap. rent. 91¹/₄; Sien 9¹/₈; Rom. L. 100¹/₈; Certif. te Antw. 98¹/₈; Braz. 79¹/₂. — seik. op Amst. en Rott. 1/4 pCt. k. pr.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN

Donderdag 28 December, ten vier uren

Werk. schuld 2¹/₂ pCt. 53¹/₈, 5¹/₈; Dito 5 pCt. 104¹/₈; Kansh. f 22¹/₄, 1¹/₁₆; Amort. Synd. 4¹/₂ pCt. 93¹/₈; Handelm. 173¹/₄, 172¹/₈; Ardoins van 85 p. st. 19¹/₈; Metalliek 5 pCt. 101, Braziliën 79¹/₈, 79¹/₄.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN TE AMSTERDAM. Den 27 December 1837.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4 ¹ / ₂ ure.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4 ¹ / ₂ ure.
NEDERL.	Werk. sch. k. 2 ¹ / ₂ pCt.	53 ¹ / ₈	53 ¹ / ₈	53 ¹ / ₈	pCt.		183 ¹ / ₄	92 ¹ / ₈	101
	Dito 2 ¹ / ₂ pCt.	101 ¹ / ₈	101 ¹ / ₈	101 ¹ / ₈					
	Uitgestelde schuld	9 ¹ / ₈	9 ¹ / ₈	9 ¹ / ₈					
	Kansbilj. van dito	172 ¹ / ₈	172 ¹ / ₈	172 ¹ / ₈					
	Amort. Synd. 4 ¹ / ₂ pCt.	193 ¹ / ₈	193 ¹ / ₈	193 ¹ / ₈					
	Dito 5 pCt.	197 ¹ / ₈	197 ¹ / ₈	197 ¹ / ₈					
	Handel. Maatschappij 4 ¹ / ₂ pCt.								
	Midd. w. d. 4 ¹ / ₂ pCt.								
	O. L. Leening 4 pCt.								
	W. v. d. G. 3 pCt.								
	W. v. d. G. 5 pCt.								
	Dito bij d. o. b. st. 5 pCt.								
	Pas i. c. 197 ¹ / ₈								
	Deferred 197 ¹ / ₈								
	Fransche Uitgestelde								
Engelsche Uitgestelde									
PORTUGAL, Obl. te Lond. 5							PRUISSEN, dito dito R. 50.		
Dito dito 3							Negot. Londen 1830... 4		
NAPLES. Cert. bij L. et B. 5							OOREN. Aand. L. fl. 100		
Dito bij Falconn. et C. 5							Dito dito fl. 250		
Leen. te L. bij Moths. 5							Metalliek 0		
Aandeelen Tavoliere... 3							Dito 3		
Dito te Parijs. 3							Dito te Londen gen... 5		
Rusl. Obl. Hops 18 ¹ / ₈ 5							Dito 2 ¹ / ₈		
Dito dito 18 ¹ / ₈ 5							Veeb. Bank Goll et C. 5		
Cert. bij dito 18 ¹ / ₈ 5							Dito 4		
Obligatiën te Londen 5							N. Weener Aand fl. 500		
Certificat. te Hamburg 5							DENEMARK, L. te Lond. 3		
Inschrijving. in Assig. 6							BRAZILIEN, dito Rothsch. 5		
Certificaten van dito... 6							DARMSTADT, Aand. bij Lot.		
COLEN, Aand. L. fl. 300.							Rus. Fr. Aand. 500 fr.		
							Dito 100 fr.		